

Möjligheten att utforska mitt kulturella arv

Innan avresa

Min ambition är att arbeta internationellt med omställningen till förnybar energi, och därför ville jag komplettera min tekniska utbildning med internationella erfarenheter. Jag var även nyfiken på att möta andra ingenjörsstudenter från olika kulturer och därigenom få en känsla för hur det kan vara att arbeta i en mångkulturell miljö. Jag såg också utbytet som ett tillfälle att utmana mig själv, både språkligt och akademiskt, genom att läsa tekniska kurser på engelska.

Eftersom jag tidigare bott i engelskspråkiga länder utanför Europa kände jag ett särskilt intresse för att upptäcka mer av den europeiska kontinenten. Polen lockade särskilt för att jag har en personlig anknytning till landet. Som barn reste jag ofta med min familj till släktingar i Warszawa. Det väckte min nyfikenhet: hur skulle det kännas att uppleva Polen från insidan, i vardagen och inte bara som en turist?

Min polska är visserligen funktionell, men inte på den nivå som krävs för universitetsstudier. Därför blev jag väldigt glad när min internationella koordinator på KTH berättade att *Wroclaw University of Science and Technology (WUST)* erbjuder kurser på engelska. Det avgjorde saken, här fick jag chansen att utforska mitt kulturella arv och samtidigt studera på ett annat tekniskt universitet i Europa.

Inför avresan behövde jag ta fram en individuell studieplan och få den godkänd av både KTH och WUST. Jag lade mycket tid på att hitta kurser på värd universitets hemsida, som inte bara var intressanta, utan också kunde tillgodoräknas till min examen. Processen blev min första inblick i hur olika de två utbildningssystemen skiljer sig åt. Till exempel börjar och slutar höstterminen i Polen ca. en månad senare än i Sverige, och kurserna är kortare och löper under hela terminen.

Något att vara uppmärksam på är att de flesta av kurserna som ges på engelska ges på mastersnivå, vilket kan vara ett hinder om man inte har avslutat sin grundutbildning innan utbytet. Dock har jag en tidigare kandidatexamen vilket gjorde det möjligt för mig att läsa kurser på mastersnivå under min högskoleingenjörsutbildning.

Jag behövde även bekräfta mina engelskkunskaper. I övrigt krävdes varken visum eller vaccinationer, eftersom Polen är ett EU-land. Däremot var det viktigt att skicka in en kopia av ett giltigt ID, och där lärde jag mig den hårda vägen att ett svenskt körkort inte räcker utanför Sverige. Ett nationellt ID-kort eller pass krävs. Ett tips är att förnya dina ID-handlingar i god tid, särskilt om du reser nära semestertider. Lyckligtvis var personalen på WUST mycket förstående och hjälpsamma. Ett annat praktiskt tips är att ordna ett digitalt bankkonto, till exempel via *Revolut*, som gjorde det enkelt att växla till polsk zloty och betala med mobilen. Jag valde att resa till Wroclaw med Ryanair, som har direktflyg från Arlanda. Resan tog under två timmar och var snabb, smidig och prisvärd.

Ankomst

Jag anlände till Wrocław ca. två veckor innan terminsstart för att delta i den obligatoriska introduktionsveckan för internationella studenter. Eftersom jag inte kunde checka-in i mitt studentboende innan mottagningen började, valde jag att boka några nätter på hotell. Ett tips är att titta på Basecamp, vilket är ett centralt beläget studenthotell med god standard och smidiga lösningar för både korttids- och långtidsboende. Jag återkommer till detta under rubriken *Boende*.

Introduktionsveckan organiserades av *Erasmus Student Network – Politechnika Wrocławska (ESN – PWr)*, en ideell studentförening som arbetar för att internationella studenter snabbt ska känna sig välkomna och inkluderade. Kort innan min ankomst blev jag kontaktad av en lokal fadder, som informerade mig om schemat och aktiviteterna. Tyvärr fick jag ta del av den informationen efter att anmälan till några av aktiviteterna var stängd, men jag kunde ändå delta i flera kvällsaktiviteter som inte krävde föranmälan, för att träffa och lära känna andra utbytesstudenter. Ett tips är att ta kontakt med ESN – PWr direkt efter att du fått ditt antagningsbesked via deras Instagram. På så vis har du större chans att säkra en plats på de aktiviteter du är intresserad av. Notera att vissa av dem kräver en mindre deltagaravgift.

Det fanns ingen klassisk sektionsindelning som på KTH, men universitetet har ett stort antal studentföreningar man kan engagera sig, som ger goda möjligheter att knyta kontakter över fakultetsgränserna och fördjupa sig i tekniska projekt även utanför undervisningen.

Bild: Karta över campus, på campus.

Bild: Skolan hade en egen gondol mellan campus

Ekonomi

Utöver studiemedel från CSN fick jag ett generöst Erasmus+ stipendium, vilket hjälpte till att täcka både fasta och löpande kostnader med råge. Stipendiet betalas ut i två omgångar, 70 % vid start och resterande 30 % efter avslutat utbyte.

Kostnadsläget i Wrocław var mycket förmånligt jämfört med Sverige. På en svensk studentbudget kunde man leva riktigt gott. Exempelvis kostade en lunch i skolans restaurang mellan 20–30 złoty, vilket motsvarar cirka 50–80 kronor. För den prismedvetne fanns också enklare alternativ. Exempelvis finns det två caféer precis vid campus som sålde populära pizzamackor och munkar för 5–8 złoty (cirka 13–21 kronor), vilket var ett uppskattat lunchalternativ för många studenter.

En annan ekonomisk fördel var att vi inte behövde köpa någon kurslitteratur. Undervisningen baserades främst på föreläsningsmaterial, vilket sparade både pengar och packutrymme. Mer om detta under *Universitetet och studierna*. Den enda obligatoriska avgiften jag behövde betala var 22 złoty för studentkortet, som gav tillgång till universitetsbyggnader och rabatter i kollektivtrafiken och vissa butiker. I övrigt tillkom inga dolda kostnader.

Sammanfattningsvis upplevde jag att ekonomin aldrig blev ett stressmoment under utbytet, snarare tvärtom. Wrocław är en prisvärd stad med hög livskvalitet för studenter, särskilt för oss som kommer från länder med starkare valuta.

Boende

När jag blivit antagen till WUST kunde jag ansöka om boende i ett av universitetets studenthem. Jag tilldelades ett delat rum på cirka 10 m² i en korridorlägenhet för 640 złoty i månaden, plus omkring 70 złoty för el, vatten och internet. Varje enhet delades av fyra studenter, med gemensam toalett och dusch. På varje våning fanns 12 sådana enheter som delade på ett gemensamt kök och tvättstuga.

Som tur var bodde jag ensam i mitt rum under hela perioden, något som absolut förbättrade min upplevelse. Boendestandarden var enkel men efter några veckor hade jag vant mig vid det. Jag tror dock att det hade varit mer utmanande om jag behövt dela det lilla rummet med någon annan. Flera av mina vänner som jag lärt känna på studenthemmet valde att byta till privata studentboenden efter en tid, eftersom de ville ha mer utrymme och högre komfort.

Basecamp och *Milestone*, är några populära alternativ till privata studentboenden där många internationella studenter hyrde eget rum med badrum och tillgång till gemensamma studie utrymmen. Priserna varierade beroende på rumsstandard och hyresperiod, men låg vanligtvis mellan 2600–3700 złoty (cirka 6800–9600 kr i dåvarande växelkurs). För den som vill bo mer bekvämt och har lite större budget är det definitivt ett alternativ att överväga.

Min rekommendation är att fundera över vad som är viktigast för dig: budget, privatliv eller sociala ytor. Oavsett vad du väljer är det klokt att vara ute i god tid med boendeansökan, särskilt inför höstterminen när efterfrågan är som störst.

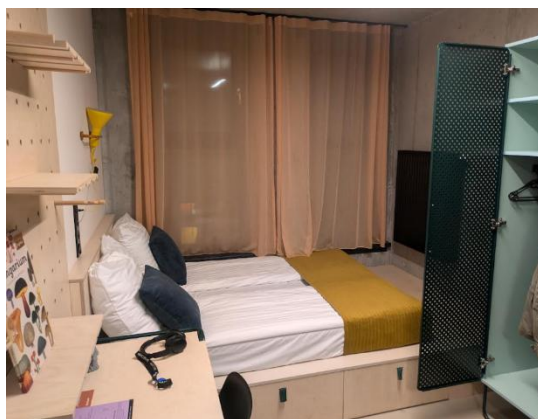

Bild: Mitt rum på Basecamp första natten i Wrocław.

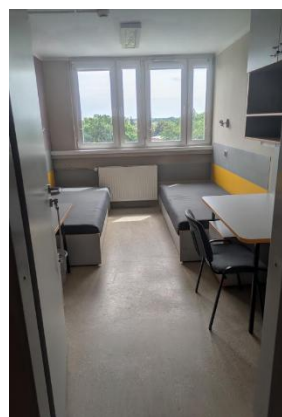

Bild: Mitt korridorsrum

Universitetet och studierna

Wrocław University of Science and Technology (WUST) är ett stort tekniskt universitet med 20287 studenter fördelade på 14 fakulteter. Som utbytesstudent har man stor frihet att välja kurser från flera olika fakulteter, vilket gav mig möjlighet att bredda min tekniska kompetens på ett sätt som kompletterade min utbildning på KTH.

En tydlig skillnad från KTH var att undervisningen och examinationen i hög grad styrdes av varje individuell lärare. Det gav utrymme för flexibilitet och anpassning, men kunde stundtals upplevas som mindre strukturerat, och ställde krav på mig att snabbt anpassa mig till olika undervisningsstilar.

Undervisningen byggde i stor utsträckning på PowerPoint-presentationer, vilket innebar att föreläsningarna ofta var den primära källan till kunskap. Detta krävde en ny studieteknik och gjorde det extra viktigt att vara närvarande och aktiv på lektionerna. Kurslitteratur användes sällan, vilket både sparade pengar och packvikt, men innebar också mindre möjligheter till fördjupning inom ämnena.

Trots att alla mina kurser gavs på engelska, märktes det att engelskkunskaperna varierade bland både lärare och studenter. Det kunde påverka kommunikationen och undervisningens flyt, men det var också en värdefull erfarenhet i att samarbeta med människor från olika språkliga bakgrunder. Något jag är övertygad kommer vara till stor nytta i framtida internationella arbetsmiljöer.

Jag läste främst kurser inom energi- och maskinteknik, men även några inom miljöteknik, kemi och management. Kurserna var små, ofta på 1–2 ECTS (motsvarande 1–2 högskolepoäng), vilket gav en övergripande förståelse för flera olika ämnesområden. Vissa kurser gavs varje vecka, andra varannan. Det upplägget gav stor flexibilitet och gjorde det möjligt att kombinera studierna med att utforska staden, fördjupa sig inom särskilda intresseområden eller läsa fler kurser utöver studieplanen.

Det är viktigt att noggrant läsa kursbeskrivningarna, så kallade *Subject Cards* innan man väljer sina kurser, eftersom vissa har förkunskapskrav. Jag valde kurser där jag kände mig trygg med grundförståelsen, men såg klasskamrater som hade det tuffare på kurser de inte var fullt förberedda för.

Som utbytesstudent erbjuds man också att läsa *Polska för nybörjare*, vilket jag starkt rekommenderar. Kursen hjälpte mig att bygga upp mitt självförtroende i att använda polska i vardagliga situationer, och gav dessutom ett mervärde i form av kulturell förståelse.

Bild: Entrén till en av skolans byggnader.

Kurser

Kurserna var ofta mindre till omfånget, 1–2 ECTS (1-2 HP) vilket möjliggjorde att jag kunde läsa flera olika kurser och därmed få inblick i fler ämnesområden. Jag valde mina kurser med omsorg för att både bredda och fördjupa min kompetens, samtidigt som jag ville säkerställa att samtliga kurser kunde tillgodoräknas inom min examen från KTH. Hälften av kurserna valde jag från energi- och maskinteknikfakulteten, vilket var ett krav från WUST. Resterande kurser hämtade jag från andra fakulteter, bland annat miljöteknik och kemi eftersom dessa motsvarade vissa obligatoriska kurser i mitt program på Kemiteknik.

Eftersom sista höstterminen på mitt program ger viss valfrihet vad gäller kursutbudet, kunde jag här utnyttja flexibiliteten fullt ut. För övriga kurser behövde jag motivera tydligt hur de relaterade till mitt program och visa att innehållet låg i linje med de lärandemål som krävs på KTH. Här var både kursbeskrivningar från *Subject Cards* och dialogen med min programansvariga avgörande. Nedanför följer en kursöversikt för varje termin av de kurser jag läste under mitt utbyte:

Kursöversikt höstterminen 2024, HT2024

Kurskod	Kursnamn
W09ENG-SM2351W	Biomass and Biofuels in Energy Production
W07EQM-SM0001L	Environmental Chemistry
W07EQM-SM0001W	Environmental Chemistry
W09ENG-SM2353L	Fuel Cells and Hydrogen Production
W09ENG-SM2353W	Fuel Cells and Hydrogen Production
W08ZZZ-SL8025C	Leading Project in Modern Organizations
W08ZZZ-SL8025W	Leading Project in Modern Organizations
W09ENG-SM2341L	Modeling of Energy Systems
W09ENG-SM2341W	Modeling of Energy Systems
SJO000-SIO034C	Polish Language A1
W08W09-SM1111W	Project Management at Energy Sector
W09ENG-SM2352P	Solar Energy Conversion System
W09ENG-SM2352W	Solar Energy Conversion System
W09ENG-SM2355P	Wind Power Plants
W09ENG-SM2355W	Wind Power Plants

Kursöversikt vårterminen, VT25

Kurskod	Kursnamn
W03BSS-SM2019L	Analytical Methods in Drug Design and Technology
W03BSS-SM2019W	Analytical Methods in Drug Design and Technology
W08W09-SM1117W	Communication in a Multicultural Environment
W09ENG-SM2338C	Low-Temperature Technologies
W09ENG-SM2338W	Low-Temperature Technologies
W09ENG-SM2335W	New Generation Energy Technologies
W09ENG-SM2348C	Thermodynamic Analysis of Energy Processes
W09ENG-SM2348W	Thermodynamic Analysis of Energy Processes
W07EQM-SM0006C	Waste Gases Purification
W07EQM-SM0006W	Waste Gases Purification

Min rekommendation är att vara noggrann i valet av kurser, särskilt om du planerar att tillgodoräkna dem i din examen. Det är klokt att lägga tid på att läsa kursbeskrivningar och jämföra innehåll mot programmets mål i god tid innan utbytet. Samtidigt är det bra att vara beredd på att din studieplan kan behöva justeras under de första veckorna av terminen. Vissa kurser kan nämligen komma att ställas in vid terminsstarten, och det kan även uppstå schemakrockar mellan olika kurser. Universitetet är dock väl medvetet om dessa utmaningar och visade stor förståelse. I mitt fall var personalen väldigt tillmötesgående och hjälpte mig att hitta alternativ som fungerade både praktiskt och akademiskt.

Staden och landet

Jag anlände till Wrocław under tidig höst, när vädret var så pass varmt att jag fortfarande kunde promenera utan jacka. Vintern blev mild, och redan under våren kom shortsens fram.

Det formella tilltalet mellan personer man träffade på under dagen något jag noterade. Det är vanligt att man tilltalar lärare, äldre eller främlingar med "herr" eller "fröken" på polska, *pan* eller *pani*,

Gamla staden också känt som *Rynek*, är stadens hjärta och en självklar samlingspunkt för både lokalbefolkning och besökare. Med sina färgglada fasader, mysiga kaféer och livfulla atmosfär blev det snabbt en av mina favoritplatser att besöka på min fritiden.

Tyvärr förekommer det även luftföroreningar som jag inte var van vid tidigare, och vid vissa väderlägen kunde luften kännas märkbart tung. Men Wrocław har också många grönområden och parker, vilket gav möjlighet till frisk luft och avkoppling när man behövde en paus från stadspulsen.

En av de kulturkrockar jag lade märke till i början var att lokalbefolkningen kunde uppfattas som reserverade eller till och med smått otrevliga vid första mötet med främlingar. Men jag insåg snart att det handlade mer om en ny för mig kulturell kommunikationsstil. När de lärt känna mig bättre blev jag möt med värme, humor och en genuin vilja att dela med sig. Det blev en påminnelse om att första intryck inte alltid berättar hela sanningen, något jag ser som en viktig lärdom i interkulturella sammanhang.

Bild: På promenad i en av stadens parker.

Bild: Den polska köket var både utsökt och delikat.

Fritid och sociala aktiviteter

Under de första veckorna deltog jag i aktiviteter som organiseras under hela läsåret av ESN. Det var ett bra sätt att snabbt komma in i den sociala gemenskapen. Efter ett tag lärde jag känna ett gäng utbytesstudenter från Frankrike och Italien, och mycket av min fritid kom att kretsa kring vårt umgänge.

Jag valde också att läsa några extra kurser, vilket gjorde att en del av min fritid gick åt till studier, men det var ett val jag trivdes med. För mig var det ett sätt att få ut så mycket som möjligt av utbytet både akademiskt och personligt.

Träning blev också en viktig del av min vardag. Jag tränade regelbundet på en gymkedja som heter *WellFitness*, vilket inte bara höll mig aktiv utan också blev ett sätt att upptäcka nya delar av staden, när jag tränade på olika gym i staden.

Eftersom jag har släkt i Warszawa passade jag också på att åka dit under terminen, medan många av mina utbytesvänner gjorde helgresor till andra städer runt om i Polen, som Kraków och Gdańsk, men även till städer i grannländerna som Prag och Berlin. Det finns mycket att upptäcka och det är ett perfekt sätt att få ännu mer ut av sitt utbyte.

Hållbarhet

Wroclaw visade sig vara en stad där det fanns goda möjligheter att leva hållbart, särskilt genom hur man tog sig runt i vardagen. Jag bodde bara ca. 15–20 minuter från campus, så jag valde att promenera till och från skolan varje dag. Det gick ven att resa till skolan på 5 minuter med kollektivtrafik, som är väl utbyggd i Wroclaw med både bussar och spårvagnar. Som student kunde man köpa ett terminskort med kraftig rabatt för ca. 250 złoty för fem månader. Det gjorde det enkelt, bekvämt och ekonomiskt att resa hållbart även längre sträckor.

Eftersom undervisningen till stor del byggde på digitala presentationer och inte krävde någon inköpt kurslitteratur, uppmuntrade universitetet indirekt till resurseffektiva studier.

När det gäller avfallshantering märkte jag att källsorteringen inte var lika självklar eller genomgående som hemma i Sverige. Exempelvis fanns det i mitt studentboende bara en gemensam soptunna i köket, så den som ville sortera sitt avfall fick göra det på eget initiativ. Utanför boendet kunde man dock sortera sitt avfall i tre olika soptunnor. Det blev en påminnelse om att hållbara vanor ofta bygger på personligt ansvar, särskilt när strukturerna runt omkring inte är lika utvecklade.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Att göra mitt utbyte i Polen har varit en ögon öppnande upplevelse, inte bara akademiskt, utan också personligt. Jag fick möjligheten att möta människor från olika kulturer och ta del av perspektiv jag tidigare inte stött på. De samtal, samarbeten och vänskaper som uppstod under utbytet har gett mig en djupare förståelse för hur komplex och mångfacetterad vår värld är. Jag är särskilt tacksam för de nya vänner jag lärt känna och ser redan fram emot att besöka dem i deras hemländer i framtiden, och att få välkomna dem hem till mig och introducera dem till vårt lilla avlånga land.

För dig som ska studera vid WUST vill jag särskilt lyfta vikten av att vara flexibel i kursvalen. Under den första veckan av terminen sätts nämligen schemat ihop, och det är inte ovanligt att vissa kurser ställs in med kort varsel eller kolliderar med andra kurser. Det innebär att du kan behöva ersätta kurser, något som kräver att du är aktiv, påläst och kommunicerar med koordinatören på din fakultet på WUST, och din internationella koordinator och programansvarige på KTH. Det är särskilt viktigt om du planerar att tillgodoräkna poängen i din KTH examen.

Min erfarenhet är att lärarna och koordinatörerna på WUST är mycket tillmötesgående och vana vid dessa utmaningar. De var villiga att hitta lösningar och alternativ som fungerade schemamässigt vilket gjorde att jag till slut fick ihop ett kursupplägg som jag både var nöjd med och kunde använda i min examen.

Mitt främsta råd till framtida utbytesstudenter är att ta vara på chansen, oavsett destination. Ett utbyte hjälper en att kliva utanför sin vardagsbubbla och ger ett bredare och nytt perspektiv att se livet vilket kan ge dig en bättre förståelse och uppfattning av livet. Med det sagt så ligger det något i uttrycket *”borta bra men hemma bäst”*, men det är först när man varit borta som man verkligen förstår dess innebörd.